

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Petru Cazacu, reprezentat de către avocatul Alexandru Macar,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Cazacu împotriva lui Petru Cazacu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Hâncești cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, încuviințarea traversării frontierei de stat fără acordul tatălui și încasarea cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională depusă de Petru Cazacu împotriva Anei Cazacu cu privire la determinarea domiciliului copilului minor cu tata, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins demersul privind restituirea înscrisurilor anexate și împotriva deciziei din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Alexandru Macar, în interesele lui Petru Cazacu și apelul lui Petru Cazacu, s-a admis apelul declarat de avocatul Ion Negura, în interesele Anei Cazacu, s-a casat parțial hotărârea din data de 18 decembrie 2018 a Judecătoria Hâncești, sediul Central și în partea casată s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 17 iulie 2018 Ana Cazacu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Cazacu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Hâncești cu privire la desfacerea căsătoriei dintre Ana Cazacu și Petru Cazacu, încheiată la 23 noiembrie 2000 și trecută în registrul de stare civilă cu nr. 72 la Primăria s. Cărpineni r-nul Hâncești, determinarea domiciliului copiilor minori xxxxx și xxxxx cu mama Ana Cazacu, încasarea de la Petru Cazacu în beneficiul acesteia a pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum fix a câte 1001,50 lei/lunar până la atingerea majoratului de către copiii minori, încuviințarea traversării frontierei de stat a Republicii Moldova a copiilor minori cu mama acestora Ana Cazacu fără acordul tatălui Petru Cazacu, cât și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

În motivarea cererii de chemare în judecată Ana Cazacu a indicat că s-a căsătorit cu Petru Cazacu la 23 noiembrie 2000, căsătoria fiind înregistrată și trecută în registrul de stare civilă sub nr. 72 din 23 noiembrie 2000 la Primăria s. Cărpineni, r-nul Hâncești.

În urma căsătoriei s-au născut copiii xxxxx la data de xxxxx și xxxxx născut la xxxxx.

Ana Cazacu a mai indicat că viața în comun cu Petru Cazacu a eșuat, în ultima perioadă a căsătoriei în relațiile dintre aceștia s-a creat o atmosferă insuportabilă, existau certuri permanente, fapt pentru care au avut de suferit și copiii minori.

Ana Cazacu a menționat că motivele principale ale defacerii căsătoriei sunt neînțelegerile frecvente dintre soți, certurile, viziunile diferite, aplicarea violenței în familie de către Petru Cazacu, cât și neparticiparea pârâtului la întreținerea familiei. Prin acest comportament a dat dovadă de o atitudine indiferentă față de copii, soție și în general față de familie.

Toate eforturile în scopul ameliorării relațiilor ostile create s-au finalizat fără succes. Mai mult, pe parcursul timpului acestea s-au înrăutățit considerabil. Petru Cazacu manifestă lipsă de stimă și respect față de familie și indiferență totală față de copii, din care considerente menținerea căsătoriei este inoportună.

Reclamanta a evidențiat că copiii au rămas la educația și întreținerea acesteia. Mai mult, copiii au vârsta de xxxxx și xxxxx ani respectiv, aceștia și-au exprimat voința de a locui cu mama Ana Cazacu, iar din motiv că sunt atașați față de mamă au respins orice inițiativă de a locui cu tatăl său, Petru Cazacu.

În lipsa unui acord comun privind determinarea domiciliului copiilor minori a solicitat ca instanța de judecată să determine domiciliul copiilor minori cu mama, Ana Cazacu.

Reclamanta a afirmat că copiii sunt la îngrijirea totală a acesteia, doar ea contribuie financiar la întreținerea copiilor, garantând copiilor un nivel de viață decent dezvoltării lor fizice, intelectuale, spirituale și sociale. Prin urmare, dat fiind faptul că Petru Cazacu sub nici o formă nu participă la întreținerea copiilor minori, urmează să fie încasată din contul acestuia pensia de întreținere pentru îngrijirea copiilor.

A menționat că pârâtul este plecat peste hotarele țării și nu cunoaște dacă este angajat oficial în câmpul muncii, respectiv nu îi este cunoscut salariul lunar al pârâtului și alte venituri pe care le obține la locul de muncă, din care considerente a solicitat ca de la Petru Cazacu să fie încasată în beneficiul acesteia pensia de întreținere a copiilor minori în cuantum fix, a câte 1 001, 25 lei/lunar pentru fiecare copil până la atingerea majoratului.

A mai indicat că pârâtul refuză să-și dea acordul ca copiii minori să plece peste hotarele Republicii Moldova împreună cu mama, din care considerente solicită încuviințarea traversării frontierei de stat a Republicii Moldova a copiilor cu mama acestora Ana Cazacu fără acordul lui Petru Cazacu.

Pe parcursul examinării cauzei, Petru Cazacu la 29 octombrie 2018 a depus cerere reconvențională împotriva Anei Cazacu, prin care a solicitat determinarea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl său Petru Cazacu, încasarea de la Ana Cazacu în beneficiul lui Petru Cazacu pensia de întreținere din salariul și/sau alte venituri în mărime de ¼ lunar pentru copilul minor xxxxx, începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea de către copil a majoratului.

În motivarea cererii reconvenționale Petru Cazacu a reiterat faptul încheierii căsătoriei dintre acesta și Ana Cazacu, cât și nașterea din căsătorie a copiilor minori, xxxxx și xxxxx.

Petru Cazacu a indicat că de o perioadă îndelungată nu mai locuiesc împreună, deși toți sunt stabiliți cu traiul în Republica Italiană, copilul minor xxxxx locuiește cu mama Ana Cazacu, iar xxxxx a rămas la îngrijirea tatălui Petru Cazacu.

Petru Cazacu a menționat că instanța urmează să țină cont de faptul că ambii părinți sunt figuri importante de atașament a copiilor, care au un rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a acestora, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa relațiile sociale. A afirmat că cele mai importante aspecte sunt nevoile fizice, emoționale și psihologice ale copiilor, inclusiv nevoia copiilor de stabilitate, ori xxxx în mod deschis invocă faptul că dorește să domicilieze cu el. xxxxx se simte emoțional și psihologic mai bine în prezența sa. Familia acestuia mereu s-a interesat de soarta copiilor, au comunicat mereu cu ei, i-au susținut material și moral. În calitate de tată a fost mereu deschis comunicării și găsirii situațiilor de compromis, nu a interzis niciodată asupra comunicării lui xxxx cu mama sa, respectiv îngrijirea lui xxxxx, lăsat la domiciliul tatălui, ar fi una mai integră.

Petru Cazacu a evidențiat că în interesul superior al copilului xxxxx urmează să se țină cont de vârsta acestuia, atașamentul lui față de tată, garanțiile morale și materiale de care dispune pentru asigurarea întreținerii și dezvoltării lui, existența riscului de a-i cauza copilului o traumă psihologică în ipoteza separării de tată.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ana Cazacu. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Petru Cazacu și Ana Cazacu (Dobrovolschii), înregistrată la Primăria Cărpineni, r-nul Hâncești, la data de 23 noiembrie 2000 cu nr. 71. S-a stabilit locul de trai al copilului minor xxxxx cu mama Ana Cazacu. S-a încasat de la Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu în cuantum fix, pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, suma de 1022,7 lei/lunar, începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului de către copil sau până la schimbarea situației materială a părților. S-a încasat de la Petru Cazacu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 368,17 lei pentru pretenția de la care a fost scutită Ana Cazacu, în temeiul legii. S-a încasat de la Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu suma de 240 lei pentru taxa de stat achitată de reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 5000 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 420 lei pentru traducerea actelor prezentate în instanță. În rest, pretențiile Anei Cazacu au fost respinse.

S-a admis parțial cererea reconvențională înaintată de Petru Cazacu. S-a stabilit locul de trai al copilului minor xxxxx cu tata Petru Cazacu. S-a încasat de la Ana Cazacu în beneficiul lui Petru Cazacu, în cuantum fix, pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, suma de 1022,7 lei/lunar, începând cu data de 29 octombrie 2018 până la atingerea majoratului de către copil sau până la schimbarea situației părților. S-a încasat de la Ana Cazacu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 368,17 lei pentru pretenția de la care a fost scutit Petru Cazacu, în temeiul legii. În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din data de 18 iunie 2019 s-a respins demersul avocatului Alexandru Macar, în interesele lui Petru Cazacu cu privire la restituirea înscrisurilor anexate la cererea de apel de către avocatul Ion Negura, în interesele Anei Cazacu. (f.d. 153)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 18 iunie 2019 a respins apelul declarat de avocatul Alexandru Macar, în interesele lui Petru Cazacu și apelul lui Petru Cazacu, a admis apelul declarat de avocatul Ion Negura, în interesele Anei Cazacu. A casat parțial hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central,

în partea în care a fost respinsă acțiunea inițială cu privire la determinarea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl acestuia, încasarea pensiei de întreținere și a taxei de stat și a fost admisă acțiunea reconvențională și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Petru Cazacu împotriva Anei Cazacu cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată. A admis cererea de chemare în judecată depusă de Ana Cazacu. A stabilit domiciliul copilului minor xxxxx cu mama acestuia Ana Cazacu. A încasat din contul lui Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu pensia de întreținere a copilului minor xxxxx în mărime bănească fixă în sumă de 1 022,7 lei lunar, începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului. A încasat de la Petru Cazacu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 736,34 lei pentru pretenția de la care Ana Cazacu a fost scutită la depunerea cererii în temeiul legii. În rest, a menținut hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Hâncești, sediul Central.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 13 august 2019 prin intermediul oficiului poștal a depus recurs Petru Cazacu, reprezentat de avocatul Alexandru Macar, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de către Ana Cazacu în partea determinării domiciliului copilului minor xxxxx cu aceasta, în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx și a cheltuielilor de judecată. Să fie admisă acțiunea reconvențională depusă de Petru Cazacu. Totodată, recurentul a solicitat casarea încheierii protocolare a instanței de apel din data de 18 iunie 2019, prin care s-a refuzat restituirea tuturor înscrisurilor depuse de către Ana Cazacu și admiterea demersului avocatului Alexandru Macar cu depunerea restituirii înscrisurilor depuse de Ana Cazacu. (f.d. 184 – 193)

În motivarea recursului Petru Cazacu a indicat că Ana Cazacu a prezentat înscrisuri în instanța de apel contrar prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ori apelanta a fost în posibilitate de a prezenta în termen probele prezentate în instanța de fond.

De asemenea, a mai indicat că la determinarea domiciliului copilului xxxxx nu s-a luat în calcul dorința copilului minor, care și-a exprimat voința cu cine din părinți acesta dorește să locuiască. xxxxxx locuiește doar cu tatăl său și nu dorește să comunice cu mama sa, care concubinează cu o altă persoană, astfel prin despărțirea copilului de către tată s-a încălcat interesul superior al copilului.

Recurentul a invocat că odată ce căsătoria a fost desfăcută ca rezultat al recunoașterii parțiale a acțiunii Anei Cazacu, instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea din contul acestuia în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 240 lei.

Referitor la încasarea din contul acestuia a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică consideră că instanțele judecătorești neîntemeiat l-au obligat să le achite, ori cheltuielile nu au fost necesare, reale și rezonabile.

A mai indicat că instanțele judecătorești incorect au dispus încasarea pensiei de întreținere din contul acestuia, ori obligațiile de încasare a pensiei de întreținere a soților urmează să fie compensate reciproc.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 18 iunie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 04 iulie 2019, expedită

prin intermediul serviciului poștal la data de 10 iulie 2019, fapt ce se atestă prin scrisoarea de însoțire nr. 7196 (f.d. 176), însă la materialele dosarului nu se regăsesc careva probe care ar indica la recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către recurent.

În aceste circumstanțe recursul depus de către Petru Cazacu, reprezentat de avocatul Alexandru Macar, la 13 august 2019 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) din Codul de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 30 octombrie 2019 a considerat recursul admisibil.

Articolul 441 din Codul de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

După cum rezultă din materialele dosarului Petru Cazacu a contestat decizia instanței de apel în partea determinării domiciliului copilului minor xxxxx cu mama Ana Cazacu și încasarea pensiei de întreținere a acestuia, cât și hotărârea instanței de fond prin care s-a încasat pensia de întreținere a copilului xxxxx și a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 442, alin. (1) din Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Instanța de recurs reține că decizia instanței de apel în partea menținerii hotărârii instanței de fond privind admiterea pretenției de desfacere a căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului xxxxx cu mama și respingerii pretenției cu privire la încuviințarea traversării frontierei de stat a Republicii Moldova a copiilor minori, nu a fost contestată, astfel instanța de recurs nu va supune controlului judiciar actele judecătorești adoptate pe aceste capete de cerere. Controlului judiciar sunt supuse soluțiile instanțelor ierarhic inferioare cu privire la determinarea domiciliului copilului xxxxx, încasarea pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx și a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Petru Cazacu, reprezentat de avocatul Alexandru Macar, parțial întemeiat și care urmează să fie admis în parte din considerentele ce preced.

După cum rezultă din materialele dosarului Ana Cazacu și Petru Cazacu au dispute în privința determinării domiciliului copilului minor xxxxx și respectiv încasarea pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxxx.

În această privință, instanțele de judecată ierarhic inferioare au adoptat soluții diferite, instanța de fond a ajuns la concluzia de a stabili domiciliul copilului minor xxxxx cu mama Ana Cazacu cu încasarea în beneficiul acesteia de la Petru Cazacu a pensiei de întreținere a copilului minor, iar domiciliul copilului minor xxxxx cu tata Petru Cazacu cu încasarea în beneficiul acestuia de la Ana Cazacu a pensiei de întreținere a copilului minor. Instanța de apel a dispus stabilirea domiciliului copilului

xxxxx cu mama, Ana Cazacu cu încasarea în beneficiul acesteia a pensiei de întreținere de la Petru Cazacu în sumă fixă a câte 1 022,7 lei lunar, până la majoratul copiilor.

Colegiul lărgit conchide că instanțele de judecată incorect au aplicat normele de drept material ce reglementează raporturile juridice litigioase cu privire la domiciliul copiilor și au adoptat în această parte o soluție greșită.

În argumentarea noii soluții instanța de recurs reține următoarele.

Articolul 16 din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului statuează că fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

În conformitate cu prevederile art. 63, alin. (1) și (2) din Codul familiei în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

Din materialele dosarului rezultă că la 23 noiembrie 2000 a fost înregistrată căsătoria între Petru Cazacu și Ana Cazacu, fiind trecută în registrul de stare civilă sub nr. 72 din 23 noiembrie 2000 la Primăria s. Cărpineni, r-nul Hâncești. (f.d. 9)

La data de xxxxx s-a născut xxxxx, iar la xxxx s-a născut xxxxx. (f.d.10,12)

La 17 iulie 2018 Ana Cazacu s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune privind determinarea domiciliului copiilor xxxx, născut la xxxx și xxxx, născut la xxxxx cu mama și încasarea pensiei de întreținere pentru ambii copii.

Prin prisma art. 63 din Codul familiei în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la data emiterii hotărârii Judecătorei Hâncești, sediul Central 18 decembrie 2018 copiii xxxx și xxxxx au atins vârsta de 14 ani și respectiv litigiul dintre părinți s-a consumat de drept, temei legal de a judeca în continuare litigiul instanțele de judecată nu mai aveau, ori art. 63 din Codul familiei acordă acest drept, numai dacă copilul nu a atins vârsta de 14 ani.

Prin urmare, pretențiile atât ale Anei Cazacu, cât și ale lui Petru Cazacu privind determinarea domiciliului copilului xxxxx, cu unul din părinți urmează a fi respinse, întrucât la data examinării cererii de chemare în judecată copilul xxxxxx atinsese vârsta de 14 ani, vârstă la care copilul își alege desinestătător domiciliul.

Instanța de recurs nu se va expune asupra capătului de cerere privind stabilirea domiciliului copilului xxxxx, care la xxxxx a atins majoratul și în această parte hotărârea nu a fost contestată.

Cu referire la pretenția cu privire la stabilirea pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx instanța de recurs a reținut că aceasta este neîntemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 74 din Codul familiei părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținere a copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale

judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

În sensul art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Deci, obligația de întreținere este îndatorirea legală a unei persoane de a asigura altei persoane mijloacele necesare traiului, educării și pregătirii profesionale. Fundamentul obligației de întreținere constă în îndatorirea de sprijin moral și material copiilor și are ca obiect prestarea efectivă a întreținerii în beneficiul persoanei întreținute, îndeplinirea acestei obligații trebuind să se facă în măsura, cu mijloacele și prin modalitățile impuse sau permise de starea concretă de nevoie a creditorului, precum și în funcție de posibilitățile materiale ale debitorului.

Prin prisma art. 18 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului rezultă că ambii părinți au răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale revine în primul rând părinților. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

În conexiunea celor relatate, este indubitabil că atât normele de drept naționale, cât și cele internaționale stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Din materialele dosarului rezultă că atât Ana Cazacu, cât și Petru Cazacu sunt domiciliați în Republica Italia, însă locuiesc separat. Potrivit certificatului de reședință, certificatului de componență a familiei eliberat de Primăria din Borgo Val di Taro, copilul xxxxx locuiește cu mama sa Ana Cazacu. (f. d. 31)

Copilul xxxx locuiește împreună cu tatăl său Petru Cazacu, fapt confirmat prin certificatul de reședință istorică, certificatul de reședință și certificatul de componență a familiei eliberat de către Primăria din Borgo Val di Taro.

Instanța de recurs menționată că pensia de întreținere urmează a fi încasată în folosul copiilor, care se află într-o situație vulnerabilă din cauza că un timp îndelungat părintele nu-și onorează obligația de întreținere.

În speță, Ana Cazacu și-a asumat obligația și responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului xxxxx, care domiciliază cu aceasta, iar Petru Cazacu - a copilului xxxxx, care domiciliază cu acesta.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că Ana Cazacu, cât și Petru Cazacu solicită încasarea pensiei de întreținere a copiilor, însă prin prisma art. 118, alin. (1) din Codul de procedură civilă nu au dovedit că cealaltă parte nu contribuie la întreținerea copiilor, ori după cum rezultă din materialele dosarului copilul xxxxx deja a atins vârsta majoratului, iar copilul minor xxxx, deși locuiește cu tata Petru Cazacu, este dus la școală și adus de la școală de către mama sa Ana Cazacu, care are un program flexibil de lucru de la 08.00 până la 13.00.

În acest context este cert că în speță nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și admisibile prin care să confirme că Petru Cazacu de la data depunerii cererii de chemare în judecată și până la majoratul copilului xxxxx nu a contribuit la întreținerea și educația acestuia, iar Ana Cazacu nu contribuie la întreținerea și educația copilul xxxxx. Din care considerente instanța de recurs a ajuns la concluzia de a respinge atât pretenția Anei Cazacu cu privire la încasarea de la Petru Cazacu a pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx de la momentul depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului, cât și pretenția lui Petru Cazacu cu privire la încasarea de la Ana Cazacu a pensiei de întreținerea copilului minor xxxxx de la momentul depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului.

Referitor la solicitarea recurentului Petru Cazacu, reprezentat de avocatul Alexandru Macar cu privire la casarea încheierii protocolare din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins demersului cu privire la restituirea înscrisurilor anexate de către Ana Cazacu, reprezentată de către avocatul Ion Negura la cererea de apel, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea demersului și restituirea înscrisurilor anexate, instanța de recurs o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, ori prin prisma art. 372, alin. (1) în colaborare cu art. 119¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă instanța de apel poate administra noi probe.

În urma celor relatate Colegiul lărgit a ajuns la concluzia de a admite recursul declarat de către Petru Cazacu, reprezentat de către avocatul Alexandru Macar, a casa parțial decizia instanței de apel și parțial hotărârea instanței de fond cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care se resping pretențiile, atât ale Anei Cazacu din cererea de chemare în judecată, cât și ale lui Petru Cazacu din cererea reconvențională cu privire la determinarea domiciliului copilului minor xxxxx, se respinge cererea de chemare în judecată a Anei Cazacu în partea încasării de la Petru Cazacu în beneficiul acesteia a pensiei de întreținere a copiilor xxxx și xxxx, de începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului de către copii. Se respinge cererea reconvențională înaintată de către Petru Cazacu în partea încasării de la Ana Cazacu în beneficiul acestuia a pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, de începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului de către copil, se respinge recursul în partea contestării încheierii din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu dispozițiile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin prisma normei de drept sus- citate și în legătură cu faptul că instanța de recurs a ajuns la concluzia de a admite parțial recursul declarat de către Petru Cazacu, reprezentat de către avocatul Alexandru Macar, a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond în partea determinării domiciliului copilului minor xxxxx și încasarea pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx intervine obligația persoanei care a pierdut procesul să reparare persoanei care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată suportate.

Instanțele de judecată au dispus încasarea de la Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu cheltuielile suportate de către Ana Cazacu în mărime de 240 lei pentru taxa de

stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și în mărime de 420 lei pentru traducerea actelor.

Instanța de recurs concluzionează ca fiind întemeiată pretenția cu privire încasarea în beneficiul Anei Cazacu a cheltuielilor suportate pentru plata taxei de stat în mărime de 40 lei la desfacerea căsătoriei, ori în această parte acțiunea a fost admisă. În partea încasării sumei de 200 lei urmează a fi respinsă, ori pretențiile Anei Cazacu au fost respinse.

Referitor la încasarea sumei de 420 lei suportate de către Ana Cazacu pentru traducerea documentelor în susținerea pretenției cu privire la stabilirea domiciliului copiilor xxxxx și xxxxx și încasarea pensiei de întreținere a acestora, instanța de recurs ajunge la concluzia de a le respinge. ori acestea au fost suportate pentru demonstrarea temeiniciei pretențiilor care au fost respinse de instanța de recurs.

În conformitate cu dispozițiile art. 96 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La caz, Ana Cazacu prin ordinul plată seria QL nr. 027452 din 29 iunie 2018 a achitat avocatului Ludmila Negura suma de 5 000 lei pentru serviciile juridice acordate conform contractului de asistență juridică nr. 4 din 29 iunie 2018. (f.d. 25)

Ludmila Negura în baza contractului de asistentă juridică a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată, având 4 capete de cerere și anume desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori xxxxx și xxxxx cu mama Ana Cazacu, încasarea de la Petru Cazacu în beneficiul acesteia a pensiei de întreținere a copiilor minori în quantum fix a câte 1001,50 lei/lunar până la atingerea majoratului de către copiii minori, încuviințarea traversării frontierei de stat a Republicii Moldova a copiilor minori cu mama acestora Ana Cazacu fără acordul tatălui Petru Cazacu, fiind admisă doar cererea cu privire la desfacerea căsătoriei.

Instanța de recurs consideră că încasarea din contul lui Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu a sumei de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistentă juridică acordată de către avocatul Ludmila Negura în baza mandatului nr. 1273954 din 29 iunie 2018 și confirmate prin bonul de plată seria QL nr. 027452 din 29 iunie 2018 este exagerat de mare și nu constituie cheltuieli necesare și rezonabile, ori din patru capete de cerere a fost admisă o singură pretenție desfacerea căsătoriei, cu care pârâtul a fost de acord, în aceste context Colegiul conchide că suma de 1 000 lei ca cheltuieli suportate pentru asistența juridică este necesară și rezonabilă și urmează a fi încasată de la Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu.

Astfel, având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material și au apreciat incorect circumstanțele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul în partea contestării încheierii din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a menține încheierea contestată, de a admite recursul în partea contestării deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond de a casa parțial decizia Curții de Apel Chișinău din data de 18 iunie 2019 și hotărârea din data de 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central în partea determinării domiciliului copilului xxxxx, încasarea pensiei de întreținere a

copiilor xxxxx și xxxxx și compensarea cheltuielilor de judecată cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445, alin. (1), lit. b) al Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Petru Cazacu, reprezentat de către avocatul Alexandru Macar împotriva încheierii din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Se admite recursul declarat de către Petru Cazacu, reprezentat de către avocatul Alexandru Macar împotriva deciziei din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din data de 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Se casează în parte decizia din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Cazacu împotriva lui Petru Cazacu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Hîncești cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori xxxxx și xxxx cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, încuviințarea traversării frontierei de stat fără acordul tatălui și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Petru Cazacu împotriva Anei Cazacu cu privire la determinarea domiciliului copilului minor xxxxx cu tata, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, și anume în partea stabilirii domiciliului copilului minor xxxxx, încasării pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx, încasării cheltuielilor de judecată, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri după cum urmează:

Se respinge pretenția Anei Cazacu împotriva lui Petru Cazacu cu privire la determinarea domiciliului copilului xxxxx, născut la xxxxx, cu mama și pretenția din cererea reconvențională a lui Petru Cazacu împotriva Anei Cazacu cu privire la determinarea domiciliului copilului xxxxx la domiciliul tatălui.

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de către Ana Cazacu împotriva lui Petru Cazacu cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor xxxxx și xxxxx, începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului de către copii.

Se respinge cererea reconvențională înaintată de către Petru Cazacu împotriva Anei Cazacu cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, începând cu data de 17 iulie 2018 până la atingerea majoratului de către copii.

Se resping pretențiile Anei Cazacu cu privire la încasarea de la Petru Cazacu a cheltuielilor de judecată în mărime de 420 lei suportate pentru traducere, în mărime de 200 lei pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Se încasează de la Petru Cazacu în beneficiul Anei Cazacu cheltuielile de judecată suportate pentru asistenta juridică în mărime de 1 000 (una mie) lei, în rest în această parte pretenția se respinge ca fiind neîntemeiată.

În rest, decizia din data de 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Maria Ghervas